

2018

Årsrapport

Brage Finans AS

Innhold

Ledelsen i Brage Finans.....	6
Styret i Brage Finans.....	8
Styrets beretning.....	9
Resultatregnskap	16
Årlig resultatutvikling.....	17
Balanse	18
Kontantstrømoppstilling.....	19
Noter til regnskapet	20
Revisors beretning	41

Adm. Direktør Jack Iversen

Beste år for Brage Finans noensinne, og vi er i utvikling

Jeg minnes at den viktigste drivkraften for å etablere Brage Finans for ni år siden, var et sterkt ønske om å skape et lønnsomt selskap med lokal forankring, til beste for kundene.

Jeg ville bidra til å styrke finansbyen Bergen, og ta utgangspunkt i lokale sterke sparebanker. Jeg ønsket at kundene skulle få tilbud om et selskap som kjente landsdelen, som var lokalt til stede og som ville være der i både opp- og nedgangstider. Kundene fortjente et alternativ til store selskap, styrt fra internasjonale hovedsteder. Kundene fortjente et lokalt forankret selskap som ville opptre langsiktig. Sammen med eierbankene ønsket vi å ta tilbake portefølje som ofte var kontrollert av store internasjonale selskaper.

Ledergruppen i Brage Finans, som ble satt sammen i 2010, hadde alle det samme sterke ønsket. Ledergruppen er for øvrig den samme i dag. Vi arbeider meget godt sammen. Vi har også fått mange nye medarbeidere underveis i den spennende Brage-reisen. Årsaken til at utviklingen har vært så positiv for Brage Finans mener jeg har mye med gode eiere, de rette menneskene og deres drivkraft og verdier å gjøre.

Sammen ønsket vi å skape noe nytt, til beste for våre kunder. Etter snart ni års drift ser det ut til at vi i fellesskap har gjort noe bra. For 2018 ble det beste Brage-året noensinne. Veksten i fjor var egentlig oppsiktsvekkende. Så stor var den at man nesten kan lure på om det var en risikofylt vekst. Vår grundige kredittovervåking har imidlertid konstatert at risikoen slett ikke har økt. Den sterke utviklingen gleder selvsagt. Hvor reisen med Brage Finans ender vites ikke. Men en ting vet jeg; som selskap er vi hver eneste dag i utvikling. Vi prøver hver dag å gjøre ting bedre, mer effektivt og bra for kundene våre.

De 75 medarbeiderne som i dag utgjør Brage Finans er alle drevet av det samme ønsket. 17 av dem ble ansatt i fjor. Vi er på jakt etter flere, med de samme verdier også i år. De som alltid vil strekke seg lengre. De som har ønsket om å hele tiden gjøre arbeidsoppgavene våre bedre. Bare på den måten vil vi hele tiden være i forkant, for at vi i fellesskap best mulig kan løse våre kunders behov.

Kundene er vår eksistensberettigelse. Uten kunder, intet selskap. Derfor gleder det meg å se at våre bedriftskunder i 2018 fikk mange nye oppdrag. Dette førte til at de fikk behov for flere medarbeidere. De må ha mer av både gravemaskiner, lastebiler, anleggsmaskiner, kjøretøy og produksjonslinjer. Det er meg en sann fryd å reise rundt i våre markedsområder. Overalt ser jeg, som alle andre, - at det bygges, det snekres, det lages tunneller og det anlegges nye veier. Aktiviteten er stor. Mye tyder på at den vil fortsette også i 2019.

Det gleder meg også at veksten innen privatkundemarkedet har vært så sterk. 2018 var det første hele driftsåret da vi hadde distribusjon av billån gjennom et sterkt forhandlernet i våre markedsområder, fordelt på mer enn 120 bilforhandlere. Denne satsingen har gitt oss mange nye kunder. Det er veldig gledelig, og er en nøkkel for videre vekst. Vi har hovedkontor i Bergen, med avdelingskontorer i Stavanger, Kristiansand og Ålesund. Vi kommer til å etablere oss flere steder, som i Telemark i år. Flere lokale kontorer kommer som et naturlig resultat av økt kundetilstrømming. Det er sterkt i en bransje preget av meget hard konkurranse. Vår vekst tar vi som tegn på at vi både er konkurransedyktige og kompetente, noe som gleder. Det er likevel enda mer grunn til å glede seg over at vi ser at de eksisterende kundene, de som har vært med oss helt siden oppstarten, bruker oss lojalt, mer og mer. Dette er egentlig resultatet av vår filosofi: Vi skal levere effektive teknologiske løsninger basert på lokal forankring og en god kundeopplevelse.

Fra en høstdag for ni år siden da Brage Finans sendte sin første faktura til vår første kunde, har historien skutt fart. Vårt første hele driftsår i 2011 endte med en portefølje på rundt 230 millioner kroner. I fjor økte denne porteføljen med 3,1 milliarder kroner fra 2017, til en rekordstor utlånsportefølje ved inngangen til 2019 på totalt sett 9,2 milliarder kroner. Den

positive utviklingen har de beste forutsetninger til å holde fram i innværende år.

Mye tyder på at Brage Finans vil passere 10 milliarder kroner i portefølje innen sommeren 2019. Da er en ny milepæl passert. Det er en viktig oppgave for meg å legge til rette for at vi hele tiden er i utvikling. Jeg er overbevist om at ting vil endre seg. Kundene vil få nye behov, kundene vil ha nye tjenester, de vil ha effektive og gode løsninger slik at de kan gjøre sine oppgaver på best mulig måte. Enten de er bedrifts- eller privatkunder så vil de være kravstore. Det skulle bare mangle. Vi er til for at våre kunder skal lykkes. Tilstrømmingen av nye kunder i fjor var stor for oss i Brage Finans. Vi skal arbeide slik at tilstrømmingen av kunder øker også i 2019.

Jeg mener at det er så enkelt som dette: Fornøyde kunder skaper grunnlag for fortsatt vekst. Gjennom fortsatt lønnsom vekst kan vi utføre vårt samfunnsoppdrag. Da kan vi tilføre våre eierbanker penger som i stor grad går videre til samfunnsnyttige tiltak. Da kan vi skape flere arbeidsplasser både hos våre kunder og her i Brage Finans. Vårt selskapsnavn stammer fra langt tilbake i tid, da den norrøne mytologien sa at Brage stod for klokskap, satsing og mot. Brage stod og for stolthet, historie og tradisjoner. Vår Bragehistorie runder 10 år i 2020. I dette året frem mot tiårs jubileet i 2020 skal vi arbeide effektivt og målrettet.

Vi skal hver dag strekke oss litt lengre og litt bedre, til beste for våre medarbeidere, våre eiere og ikke minst, våre kunder.

Bergen, 28.01.19

Jack Iversen
Administrerende Direktør

Ledelsen i Brage Finans

Jack Iversen (1962) : Administrerende Direktør

Jack Iversen har vært administrerende direktør siden stiftelse av selskapet og har mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen. Har tidligere vært direktør i IT Finans/De Lage Landen.

Terje Brurås(1965) : Viseadministrerende Direktør

Terje Brurås har vært viseadministrerende direktør siden stiftelse av selskapet og har mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen. Har tidligere vært regiondirektør i De Lage Landen, samt ass.direktør i IT Finans og DNB Finans.

Bodil Huus Bolstad(1971) : Økonomi- og Finansdirektør

Bodil Huus Bolstad har vært økonomi- og finansdirektør siden stiftelsen av selskapet og har 14 års erfaring fra revisjon og rådgivning innenfor blant annet bank og finans. Har tidligere vært direktør i PWC.

Sissel Eilertsen(1964) : Direktør Kreditt og Spesialengasjement

Sissel Eilertsen har vært direktør for kreditt siden stiftelsen av selskapet og har mer enn 30 års erfaring fra finansieringsbransjen. Har tidligere vært leder for risikoanalyse i DNB Finans.

Brage Finans finansierer bedriftsmarkedet

Brage Finans tilbyr finansieringsløsninger
tilpasset det markedet din bedrift opererer i.

Styret i Brage Finans

Jan Erik Kjerpeseth (1971): Styrets leder

Styreleder siden desember 2013. Kjerpeseth er i dag konsernsjef i Sparebanken Vest. Styreleder i Frende Liv, Frende Skade, Brage Finans, Finance Innovation og BKK. Styremedlem i Finans Norge og Vipps. Utdannet sivilmarkedsfører fra Norges Markedshøyskole, samt MBA fra Heriot-Watt University og Executive MBA i merkevareledelse fra Norges Handelshøyskole.

Kim Fordyce Lingjærde (1959): Styrets nestleder

Nestleder i styret siden september 2014. Lingjærde er finansdirektør i Fana Sparebank. Han har 30 års erfaring fra ulike stillinger innen bank og finans. I Bergens Skillingsbank/ Bergensbanken, senere Handelsbanken, var han administrasjonssjef og direktjonssekretær og hadde også ansvar for IR. Lingjærde er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole.

Bjørn-Tore Brønlund (1968): Styremedlem

Styremedlem i Brage Finans siden 2018. Brønlund er i dag direktør for bedriftsmarked i Helgeland Sparebank. Ansatt som bedriftsmarkedssjef i Helgeland Sparebank, Mo i Rana i 2009. Utdannet diplomøkonom BI (1991) og Master of management, Strategi og ledelse ved NTNU (2014).

Stein Hannevik(1954): Styremedlem

Styremedlem i Brage Finans siden juni 2014. Hannevik er i dag styreleder i Sparebanken Sør. Stein Hannevik er tidligere mangeårig administrerende direktør i Sparebanken Pluss og innehar av en rekke styreverv i blant annet Sørmeqleren, Varodd AS, Norne Securities med flere.

Alf Inge Flokketvedt (1966): Styremedlem

Har vært styremedlem i Brage Finans siden stiftelsen av selskapet. Flokketvedt er i dag banksjef i Skudenes & Aakra Sparebank og sitter blant annet som styremedlem i Eiendomsmegler A.

Tor Olav Langeland (1968): Styremedlem

Har vært styremedlem i Brage Finans siden juni 2018. Langeland er i dag produktdirektør i Frende Forsikring. Tor Olav Langeland er utdannet Siviløkonom fra Norges Handelshøyskolen og har 16 års erfaring fra Nordea Liv Norge der han hadde stilling som divisjonsdirektør.

Tor Arne Ness(1976) : Styremedlem

Har vært styremedlem i Brage Finans siden november 2015. Ness er i dag daglig leder i Toyota Sogn AS. Han innehar en rekke styreverv, blant annet som styreleder i Sogndal Fotball. Ness har master utdannelse i finans fra RMIT University, og har 5-års erfaring fra Toyota Financial Services.

Frank Øye(1973) : Styremedlem, ansattrepresentant

Medlem av styret siden 2016. Ansatt i Brage Finans siden 2010 der han i dag innehar stilling som ass. direktør. Øye har tidligere vært markedsjef i SG Finans AS, samt avdelingssjef/KAM i Lindorff. Utdannet med bachelor i økonomi og administrasjon fra Handelshøyskolen BI.

Styrets beretning

Brage Finans AS oppnådde i 2018 et resultat før skatt på 93,9 millioner kroner, en resultatforbedring på 35,7 millioner kroner (+61%) fra 2017. Positiv utlånsvekst innenfor både bedriftsmarkedet og privatmarkedet er blant hovedårsakene til selskapets resultatframgang. Styret vurderer selskapets utvikling i 2018 som god, og i tråd med de langsiktige målsettinger for selskapet.

Året 2018 har vært preget av høy aktivitet og positiv utvikling innenfor både bedriftsmarkedet og privatmarkedet. Selskapet har oppnådd gode resultater på sin satsing mot bilforhandlersegmentet, samtidig som selskapet økte sine markedsandeler innenfor løsøreleasing mot bedriftsmarkedet.

Brage Finans framstår som konkurransedyktig, med de produkter kundene ønsker. Selskapet opplever god tilgang på nye kunder, samt en betydelig økning i mersalg til eksisterende kunder. Dette er i tråd med selskapets filosofi om at effektiv teknologi i kombinasjon med lokal forankring vil gi den gode kundeopplevelsen.

Resultatet for 2018 var positivt påvirket av økte netto driftsinntekter gjennom god utlånsvekst i perioden, i tillegg til økte marginer innenfor både bedriftsmarkedet og privatmarkedet.

Til tross for høy aktivitet og investering i nye markedsområder kan selskapet i 2018 vise til fortsatt fallende kostnadsprosent.

Styret konstaterer at selskapets vekst ikke har gått på bekostning av kredittkvaliteten i porteføljen. Utlånsporteføljen, både bedriftsmarked(BM) og privatmarked(PM), er preget av god betjeningsevne og lavt mislighold. Hovedvekten av selskapets kunder er i lav og moderat risikogruppe, i tråd med selskapets strategi.

Tilstrømming av nye kunder i 2018 medførte behov for økt kapital for å opprettholde selskapets kapitalmål. Aksjonærene har gjennom emisjoner i 2018 tilført selskapet totalt 380 millioner kroner til fortsatt lønnsom vekst.

Milepæler i 2018

Styret vil trekke fram følgende milepæler for 2018:

- Brage Finans har lagt bak seg et år der nysalget har overgått alle forventninger. Totalt nysalg for 2018 endte på 5,6

milliarder kroner, hvilket representerte en salgsøkning på 67% sammenlignet med 2017.

- Selskapets utlånsportefølje passerte ved årsskiftet 9,2 milliarder kroner, en økning på 3,1 milliarder kroner (+50%) fra 2017.
- Distribusjon av billån gjennom bilforhandlere ble lansert i juli 2017. Selskapet ansatte da et team av erfarne medarbeidere med lang erfaring fra distribusjon gjennom bilforhandlere. Selskapets produkter distribueres ved utgangen av året gjennom mer enn 120 bilforhandlere.
- Brage Finans er nå landets 4. største finansieringsselskap målt etter nysalg av løsøreleasing, med en markedsandel på 6,6%. Innenfor salg av billån hadde selskapet ved inngangen av året en markedsandel på 2,0%. Ved utgangen av året har selskapets markedsandel økt til 4,0%, hvilket gjør selskapet til det 7. største finansieringsselskapet i landet innen salg av billån¹.
- I mai 2018 signerte Brage Finans og Den nordiske investeringsbank (NIB) en låneavtale på 175 millioner kroner for finansiering av løsøre til små og mellomstore bedrifter. Låneprogrammet har en løpetid på seks år og skal finansiere leasing av utstyr til Brage Finans' kunder, som hovedsakelig er småbedrifter i de sørlige, vestlige og nordlige regionene i Norge. Typiske investeringer vil være gravemaskiner, lastebiler, anleggsmaskiner, kjøretøy og produksjonslinjer.
- Selskapet styrket egenkapitalen i 2018 gjennom to emisjoner med sine eierbanker på totalt 380 millioner kroner. I tillegg har selskapet i 2018 utstedet et ansvarlig lån på

¹ Statistikk fra FinFo

75 millioner kroner. Transaksjonene ble gjennomført for at selskapet skal opprettholde en solid kapitaldekning.

Virksomhetsbeskrivelse

Brage Finans AS er et finansieringsselskap eid av 12 frittstående sparebanker («eierbanker»). Selskapet startet opp sin virksomhet i 2010 og driver sin virksomhet med utgangspunkt fra sitt hovedkontor i Bergen. I tillegg har selskapet salgskontorer i Stavanger, Kristiansand og Ålesund.

Selskapets virksomhetsområde er finansiering av løsøre, herunder leasing (leiefinansieringsavtaler) og salgspantlån. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere og gjennom eget salgsapparat. Hovedmålgruppene har i første rekke vært eierbankers bedrifts- og privatkunder.

Privatmarked(PM)

Privatmarkedsområdet har i 2018 hatt en meget positiv utvikling. Selskapets nysalg av lån til privatpersoner var i 2018 1,9 milliarder kroner mot 920 millioner kroner året før.

Utlånsporteføljen mot privatkunder utgjorde ved utgangen av året totalt 2,4 milliarder kroner, en økning på 1,2 milliarder kroner (+100 %) sammenlignet med 2017. Ved utgangen av 2018 utgjorde billån(salgspantlån) 95% av porteføljen.

Ved utgangen av 2018 utgjorde privatmarked 25,9% av total utlånsportefølje. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen vurderes som god, og realiserte tap har vært marginale. Hele 88 % av portefølje mot privatmarkedet er klassifisert i risikogruppe lav og moderat.

Bedriftsmarked(BM)

Utviklingen innenfor bedriftsmarkedsområdet har også vært solid i 2018. I tillegg til stor tilstrømning av nye kunder, opplever selskapet i stor grad at eksisterende kunder velger Brage Finans på nytt. Totalt nysalg av BM produkter, i hovedsak leasingfinansiering, var i 2018 på 3,65 milliarder kroner, en økning på 1,2 milliarder kroner (+50%) sammenlignet med 2017.

Utlånsportefølje mot bedriftskunder ved utgangen av året utgjorde totalt ca 6,9 milliarder kroner. Brutto utlån økte i 2018 med 1,9 milliarder kroner, tilsvarende en vekst på 38%. Selskapets BM portefølje har god diversifisering innen både geografisk spredning, bransjer og gjenstandstyper. Porteføljen domineres av

engasjementer med lav risiko, og forventede tap er lave.

Strategisk retning

Brage Finans har siden etablering hatt en 3-kanal strategi der distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, direkte fra kunder eller gjennom forhandlere. Selskapets eierstruktur og distribusjonskraft gjennom bankene har siden selskapets stiftelse vært en av nøkkelfaktorene bak Brage Finans sin framgang.

Det har vært strategisk viktig for selskapet også å øke distribusjonen utenfor bankkanalen. Spesielt er vekst innenfor billån til private kunder vurdert som strategisk viktig da produktet tilfører økt diversifisering til porteføljen og bidrar til ytterligere reduksjon i porteføljerisiko. Selskapet har i 2018 hatt god vekst i alle salgskanaler.

Brage Finans skal tilby produkter som er relevante for selskapets kunder. Gjennom moderne IT systemer og en smidig organisasjon skal Brage Finans levere finansieringsløsninger som kundene etterspør både i dag og i framtiden.

Fremover vil selskapet fortsette fokuset på å optimalisere selskapets ressurser. Gjennom å benytte ny effektiv teknologi på prosesser som kan automatiseres vil menneskene i Brage Finans kunne bruke tiden sin på å gi kundene den gode kundeopplevelsen.

Brage Finans skal være en stor og viktig aktør i våre eierbankers områder. I markedsområder der selskapets eierbanker er størst, er målsetningen at Brage Finans skal være det største finansieringsselskapet.

Overordnet finansiell målsetting for selskapet er å levere en avkastning til selskapets eierbanker, som er i tråd med hva selskapets eierbanker selv har som avkastningsmål. I tillegg til å være en lønnsom investering for våre eierbanker skal Brage Finans bidra til at eierbankene knytter til seg nye og bevarer sine eksisterende kunder.

Eierstyring og selskapsledelse

Selskapet er underlagt Finansforetaksloven og retningslinjer fra Finanstilsynet, og selskapets organisering og drift er i tråd med gjeldende regelverk. Videre tilstreber selskapet i sin organisering og drift å følge Norsk Anbefaling Eierstyring og Selskapsledelse (NUES).

Styret har utarbeidet et årshjul som det organiserer sitt arbeide etter. Hovedfokus har

vært oppfølging av driften, risiko- og kapitalstyring, strategi og rammebetingelser. Det er i 2018 avholdt 7 styremøter og 4 vedtak via e-post korrespondanse.

Styret har som ledd i sitt arbeid oppnevnt revisjonsutvalg, risikoutvalg og godtgjørelsesutvalg. Utvalgene skal se til at selskapet har en uavhengig og effektiv ekstern revisor, at regnskaps- og risikorapporteringen er i samsvar med lover og forskrifter, og sikre at godtgjørelsesordningene er i samsvar med selskapets overordnede mål, risikotoleranse og langsiktige interesser. Videre har styret etablert et kredittutvalg som har fullmakt til å beslutte kredittsaker på vegne av styret.

Det er styrets oppfatning at selskapets virksomhetsstyring er tilfredsstillende og i overensstemmelse med gjeldende regelverk og retningslinjer.

Redegjørelse for årsregnskapet

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet med balanse et rettviseende bilde av selskapets drift og økonomiske stilling ved årsskiftet.

Fortsatt drift

I samsvar med regnskapslovens § 3-3a bekreftes det at forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Resultatregnskap

Selskapets resultat før skatt for regnskapsåret var positivt med 93,9 millioner kroner, mot 58,2 millioner kroner foregående år. Resultatet tilsvarte en egenkapitalavkastning (RoE) på 7,6%, sammenlignet med 6,5% for 2017.

Netto renteinntekter utgjorde i 2018 samlet 232,3 millioner kroner, mot 157,2 millioner kroner i 2017. Økning i netto renteinntekter var i all hovedsak knyttet til vekst i porteføljen.

Provisjonskostnader til distributører økte i året med 14,1 millioner kroner fra 25,5 millioner kroner i 2017 til 39,6 millioner kroner i 2018.

Driftskostnader utgjorde i året 94,3 millioner kroner, hvorav personalkostnader var ca 66%. Vekst i kostnader har i 2018 vært prosentvis lavere enn vekst i inntekter, hvilket medførte at selskapets kostnadsprosent² falt fra 44% i 2017 til 39% i 2018.

Selskapet hadde ved utgangen av året konstaterte tap på totalt 13,2 millioner kroner, hvilket tilsvarte 0,14% av brutto utlån. Reversering av tidligere avsetninger, samt nye avsetninger på eksisterende engasjementer, gav en samlet resultateffekt på 20,1 millioner kroner for 2018. For ytterligere detaljer se note 10.

Eiendeler

Selskapets bankbeholdning var per 31.12.18 237,2 millioner kroner. Brage Finans AS hadde ved utgangen av året en brutto portefølje på 9,25 milliarder kroner som utgjorde en økning med 3,1 milliarder kroner, sammenlignet med 31.12.17. Balanseførte nedskrivninger (gruppe- og individuelt) utgjorde 26,8 millioner kroner pr 31.12.18, hvilket tilsvarte 0,29% av brutto utlånsportefølje. Hensyntatt nedskrivninger knyttet til overtatte eiendeler i balansen var nedskrivningsgraden 0,32% ved utgangen av året.

Gjeld

Selskapet finansieres gjennom lån fra banker samt obligasjonsgjeld i markedet. Ved utgangen av 2018 hadde selskapet 600 millioner kroner i lån fra eierbanker, samt 175 millioner kroner i lån fra Nordic Investment Bank. I tillegg har selskapet en ubenyttet ukommitert trekkfasilitet på totalt 600 millioner kroner hos eierbanker. Selskapets obligasjonsgjeld var totalt 7,23 milliarder kroner per 31.12.18.

Egenkapital og kapitaldekning

Overskuddet for 2018, 75,44 millioner kroner, er i sin helhet tillagt egenkapitalen per 31.12.18.

Selskapets har i 2018 gjennomført to emisjoner med selskapets eierbanker med totalt 380 millioner kroner for å opprettholde en solid kjernekapital. I tillegg har selskapet utstedt et ansvarlig lån på 75 millioner kroner.

Ved årsskiftet hadde selskapet en kapitaldekning (ansvarlig kapital) på 16,9%, herunder kjernekapital på 14,9% og ren kjernekapitaldekning på 13,7%.

Selskapets uvektede kjernekapital var 12,5% per 31.12.18.

Finanstilsynet fattet i 4. kvartal 2018 vedtak om at Brage Finans skal ha et pilar 2-krav utover minstekrav og bufferkrav som utgjør 2,6% av beregningsgrunnlaget for pilar 1, dog minimum 150 millioner kroner. Pilar 2-kravet skal dekkes

² Sum driftskostnader/(netto driftsinntekter-provisjon til eierbanker)

av ren egenkapital. Pilar 2-kravet trer i kraft 31. mars 2019.

Styret i Brage Finans vil i styremøte 28. januar 2019 kalle inn til ordinær generalforsamling der det innstilles på gjennomføring av en egenkapitalemisjon stor 225 millioner kroner med selskapets aksjonærer. Emisjonsbeløpet vil i sin helhet klassifiseres som ren kjernekapital.

Selskapets kapitalmål for 2019:

	Kapital- dekning 31.12.18	Kapital- mål 2018	Kapital- krav 2019	Kapital- mål 2019
Ansvarlig kapital	16,9%	16,7%	18,1%	18,6%
Kjernekapital	14,9%	14,7%	16,1%	16,6%
Ren kjernekapital	13,7%	13,2%	14,6%	15,1%

Finansdepartementet har besluttet at nivået på det motsykliske kapitalbufferkravet skal økes med 0,5 prosent til 2,5 prosent fra 31. desember 2019.

Kontantstrøm og likviditet

Selskapet skiller i kontantstrømoppstillingen mellom netto kontantstrøm fra drift, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter. Opptak av gjeld fra kredittinstitusjoner og utstedelse av obligasjonsgjeld for å finansiere utlån, defineres som en driftsaktivitet.

Avviket mellom driftsresultat og kontantstrøm fra driftsaktiviteter i 2018 er negativt med 285 millioner kroner. Dette skyldes i hovedsak at økt netto låneopptak på 2,65 milliarder kroner bare delvis dekker netto økning i utlånsporteføljen på 3,1 milliarder kroner. Avviket er dekket inn ved emisjon på 380 millioner kroner med selskapets aksjonærer.

Risikoforhold

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser.

Kredittrisikoen i Brage Finans styres gjennom selskapets kredittstrategi, kredittrutiner og bevilgningsreglementet.

Kredittstrategien fastsettes minimum årlig av styret, og inneholder kredittretningslinjer samt styringsrammer for risikoprofil og risiko-konsentrasjoner i selskapet. Det er satt styringsrammer for porteføljekvalitet og konsentrasjonsrisiko, herunder rammer for store kunder. Porteføljekvalitet, risikomigrasjon

og styringsrammer for risiko overvåkes og rapporteres kvartalsvis til styret.

Styret er ansvarlig for selskapets kredittgivning, og har delegert fullmaktsrammer til administrerende direktør som har videre delegert disse til direktør for kredittområdet. Fullmaktene er personlige, og er knyttet opp mot kompetanse, engasjementsstørrelse og risiko. Styret har nedsatt et kredittutvalg som på vegne av styret behandler og fatter vedtak i kredittsaker med kredittgrenser utover administrerende direktørs bevilgningsrammer.

Selskapet benytter modeller fra ekstern leverandør til risikoklassifisering i kredittprosesser og porteføljestyring i privat- og bedriftsmarkedet.

Kredittbehandlingsrutiner, kredittstrategi og risikoklassifiseringsmodellene setter krav til hvilke kredittprosesser som skal benyttes i forbindelse med innvilgning og oppfølging av privat- og bedriftsmarkedsengasjementer.

Utlånsvirksomheten får tett oppfølging og overvåking. Alle kunder scores ved kredittbehandling og næringslivsporteføljen rescores hvert kvartal. Resultater fra rescoren benyttes sammen med andre overvåkningsløsninger blant annet til identifisering av risikomigrasjon og risikoutsatte engasjement på et tidlig stadium. Kreditter over en viss størrelse er gjenstand for minimum årlig engasjementsgjennomgåelse.

Operasjonell risiko

Selskapet har implementert prosedyrer for identifisering, vurdering og rapportering av tap grunnet operasjonelle hendelser. Det blir jevnlig utført kontroller av utvalgte områder i selskapet. Det blir løpende vurdert om eksisterende kontrolltiltak er tilfredsstillende for å avdekke og hindre tap som følge av operasjonell risiko. Operasjonell risiko rapporteres til styret kvartalsvis.

Likviditetsrisiko

Selskapets utlån til kunder finansieres i dag ved lån og trekkrettigheter hos banker samt obligasjonslån i det eksterne gjeldsinvestormarkedet.

Selskapets portefølje har en forventet gjennomsnittlig løpetid på 3-4 år, hvilket medfører at det til enhver tid er god likviditetstilgang i form av innbetalinger fra kunder.

Styret i Brage Finans vedtar årlig en likviditetsstrategi med overordnede retningslinjer for styring av likviditetsrisiko. Retningslinjene, herunder mål og rammer, skal sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelig stabil og langsiktig finansiering ut fra selskapets eierstruktur og utlånsprofil.

Kravene til likviditetsreserve er regulert i CRR/CRD IV- forskriften. Det kvantitative minstekravet til Liquidity Coverage Ratio (LCR) for kredittforetak er 100 %. Brage Finans etterlever regelverket. Selskapets LCR er 125% per 31.12.18.

I forskrift om forsvarlig likviditetsstyring § 5 stilles det et generelt krav til at foretakene har en tilstrekkelig beholdning stabil finansiering.

I CRR stilles det et generelt krav til at foretakene skal ha stabil og langsiktig finansiering (Net Stable Funding Ratio - NSFR). I forslag til revidert CRR (CRR2) foreslås det å innføre NSFR som et minstekrav fra 2019.

Brage Finans har per 31.12.18 en NSFR på 129%.

Renterisiko

Utlån og leiefinansieringsavtaler er basert på enten flytende rente eller nibor +margin. Selskapets renterisiko er dermed i hovedsak knyttet til lovfestede varslingsfrister til kundene. Risiko for vesentlig resultateffekt som følge av dette blir vurdert og hensyntatt i selskapets ICAAP/ILAAP vurdering.

Soliditet/kapitaldekning

Selskapet rapporterer kapitaldekning etter Standardmetoden, og har årlig en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov ut i fra en risikovurdering. Kapitaldekning og soliditet er tilfredsstillende i forhold til forventninger om vekst.

Regulatoriske forhold

Administrasjonen arbeider kontinuerlig for å sikre etterlevelse av lover og forskrifter, og styret legger til grunn at nødvendige endringer og tilpasninger fortløpende implementeres.

Krav til kapitaldekning

Styret vurderer at selskapet har en tilfredsstillende kapitalsituasjon, og er godt tilpasset gjeldende kapitalkrav.

Samfunnsansvar

Selskapet legger vekt på å integrere hensynet til menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold, det ytre miljø og bekjempelse av korrupsjon i sine forretningsstrategier, i sin daglige drift og i forholdet til sine interessenter.

Finansieringsselskaper har et særlig samfunnsansvar knyttet til bekjempelse av hvitvasking og økonomisk kriminalitet, og selskapet har sterkt fokus på antihvitvaskarbeidet i sine kundeprosesser. Dersom det avdekkes svindel arbeider selskapet aktivt for å gjenvinne de finansierte objekter for å unngå at de gjenbrukes til samfunnsskadelig aktivitet.

Selskapet ønsker å bidra til bærekraftig vekst for næringslivet og tror at lokal tilhørighet, tett kundeoppfølging og effektiv teknologi vil gi den beste kundeopplevelsen. Gjennom våre eierbanker er Brage Finans med på å bidra til et bedre lokalmiljø ved utdeling av gavemidler til idrett og kultur.

Etikk

Brage Finans er avhengig av omverdenens tillit. Kunder, offentlige myndigheter, finansinstitusjoner og andre må til enhver tid ha tillit til selskapets profesjonalitet og integritet. Dette fordrer at ansatte og tillitsvalgte i Brage Finans opptrer med aktsomhet, redelighet og objektivitet, herunder at man lojalt retter seg etter det regelverk og de vilkår som myndighetene fastsetter.

Brage Finans har utarbeidet etiske retningslinjer som skal følges av alle ansatte når de utfører sitt arbeid eller representerer Brage Finans. De etiske retningslinjene omfatter blant annet forholdet mellom fritid og arbeid, privatøkonomi, service og tillit, habilitet, taushetsplikt og forholdet til kunder, leverandører og forretningsforbindelser. Videre fastslår de at ansatte i Brage Finans ikke skal motta vederlag i noen form fra kunder, leverandører eller forretningsforbindelse da slike ytelser kan påvirke den enkeltes beslutning. Ingen ansatte må motta personlige gaver eller naturalytelser, utover mindre oppmerksomheter, uten at dette rapporteres til overordnede.

De etiske retningslinjene er en del av ansettelseskontrakten som gjennomgås og signeres av alle nyansatte. Videre skal alle ansatte sammen med selskapets årlige

risikovurdering og internkontroll bekrefte at de er kjent med innholdet i de etiske retningslinjene, taushetserklæringen og selskapets datadisiplinerklæring.

Det er ikke rapportert brudd på de etiske retningslinjene i 2018.

Antihvitvasking og korrupsjon

Etterlevelse av hvitvaskingsloven med forskrift er implementert i Brage Finans sitt kundebehandlingssystem og følges opp i selskapets egenkontrollprogram. Styret vedtar selskapets overordnede risikovurdering og retningslinjer for etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Styret mottar årlig rapport på hvitvaskingsarbeidet i Brage Finans.

I forbindelse med ikrafttredelse av ny hvitvaskingslov høsten 2018 har Brage Finans gått til anskaffelse av et nytt e-læringsprogram som skal gjennomføres av alle selskapets ansatte i løpet av januar 2019.

Det er nulltoleranse for korrupsjon i Brage Finans. Selskapets etiske retningslinjer ivaretar hvordan den enkelte skal opptre mot kunder, leverandører og forretningsforbindelser for å unngå at det skapes et skjult avhengighetsforhold eller for å påvirke en handling.

Det er ikke rapportert saker som kan defineres som korrupsjon i 2018.

Klima og ytre miljø

Brage Finans virksomhet forurensar ikke det ytre miljø utover det som ansees å være normalt for en virksomhet av denne typen.

De fleste av selskapets eierbanker er sertifiserte Miljøfyrtårn og Brage Finans har ambisjoner om å etterleve samme kriteriene knyttet til miljø.

Brage Finans har i sin policy en målsetting om å alltid vurdere miljøhensyn i forbindelse med reiser. For alle reiser skal det alltid vurderes nøye om den kan erstattes med telefonmøter, videomøter eller lignende. Videre skal ansatte alltid vurdere om det valgte reisealternativ er det beste i lys av miljø.

Selskapets låne- og leasingvirksomhet kan gi indirekte påvirkningsmulighet i miljøforhold. For å sikre at selskapet ikke bidrar til anskaffelser som er miljøskadelige, er det et krav om at alle leasingfinansierte objekter som kjøpes fra utlandet skal ha gyldig CE-merking og typegodkjennelse. Videre vil selskapet tilstrebe

at det ikke skal ytes finansiering til selskaper som driver med miljøskadelig virksomhet.

For å stimulerer til valg av miljøvennlige biler tilbyr Brage Finans eget elbillån med gunstige betingelser enn øvrige billån.

Arbeidsmiljø og Likestilling

Arbeidsmiljøet anses som godt. Det blir årlig gjennomført sosiale tiltak for å fremme samhold og arbeidsmiljø.

Det er et høyt fokus på kompetanseheving og den enkelte medarbeiders faglige utvikling. I årlige medarbeidersamtaler kartlegges det behov for ytterligere kompetanseheving og selskapet sender medarbeidere på kurs i regi av Finansieringsselskapenes forening (Finfo) samt gjennomfører interne opplæringstiltak. For å styrke den digitale kompetanse praktiseres det at ansatte på tvers av de ulike avdelingene deltar i selskapets utviklingsprosjekter. Dette er godt mottatt blant de ansatte og sikrer godt eierskap til selskapets utvikling.

Det var 75 ansatte i selskapet ved utgangen av året inkludert vikarer og timehjelpere. Totalt sykefravær i året har vært 3,6 %, hvorav 1,3 % har vært knyttet til langtidsfravær. Sykefraværet har gått ned med 1,4 1% fra 2017. Det har ikke blitt rapportert om skader eller ulykker på arbeidsplassen.

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass med likestilling mellom kvinner og menn. Av 75 ansatte pr 31.12.18 er 36 kvinner og 39 menn. I selskapets ledergruppe er det en jevn fordeling mellom kjønnene.

Varsling

Brage Finans reviderte sin interne varslingsrutine i 2018. Rutinen er presentert for alle ansatte og gjort tilgjengelig i selskapets personalhåndbok. Det er viktig for selskapet å ha gode varslingsrutiner, varsling skal behandles konfidensielt og varslere skal beskyttes mot gjengjeldelse.

Det har i 2018 ikke vært varslings saker som har omhandlet trakassering eller interne kritikkverdige forhold.

Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for avlagt regnskap.

Fremtidsutsikter

De siste årene har det hos Norges handelspartnere vært en betydelig oppgang, og

sentrale indikatorer som arbeidsledighet og lønnsvekst har beveget seg i positiv retning. Dagens situasjon – fallende aktivitetsindikatorer, bred nedgang i aksjemarkeder globalt, vedvarende handelskonflikter og politisk uro i Europa – tyder imidlertid på at veksten vi hittil har sett er i ferd med å avta.

På nasjonalt nivå har veksten internasjonalt, lave renter og en høyere oljepris bidratt til den gode veksten de senere år – en oppgang som har vedvart også i 2018. Investeringer på norsk sokkel har økt igjen, og oljeeksporten er på vei opp. Med god kapasitetsutnyttelse og underliggende prisvekst nær inflasjonsmål kan det se ut til at oppgangen i norsk økonomi vil fortsette også inn i 2019.

Beveger vi oss inn i Brage Finans sitt kjerneområde, Vestlandet, har man opplevd økende lønnsomhet og økt investeringslyst blant selskapets kunder. Ved utgangen av 2018 var det vekst i etterspørsel, sysselsetting og investeringer.

Blant øvrige næringer i Brage Finans kjerneområder, er det for selskaper innen fiskerinæring og industri positive forventninger

til tiden fremover. Økt optimisme knyttes i all hovedsak til indikatorer som investeringer og sysselsetting, men også den vedvarende svake kronen ventes å bidra i positiv retning.

Brage Finans unike eierstruktur, med 12 solide sparebanker og deres lokale forankring, bidrar til at selskapet står godt rustet til å møte nye utfordringer i 2019.

Styret presiserer at det normalt er betydelig usikkerhet knyttet til vurderingen av fremtidige forhold.

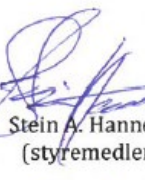
Årsresultat og disponeringer

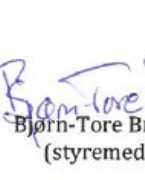
Styret foreslår at årets resultat etter skatt, 75,44 millioner kroner, overføres til annen egenkapital.

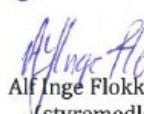
Styret i Brage Finans AS
Bergen, 28 januar 2019

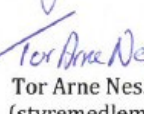

Jan Erik Kjerpeseth
(styrets leder)

Kim F. Lingjærde
(styrets nestleder)

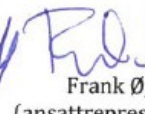

Stein A. Hannevik
(styremedlem)

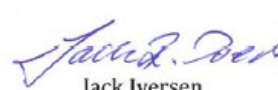

Bjørn-Tore Brønlund
(styremedlem)

Alf Inge Flokketvedt
(styremedlem)

Tor Arne Ness
(styremedlem)

Tor Olav Langeland
(styremedlem)

Frank Øye
(ansattrepresentant)

Jack Iversen
(administrerende direktør)

Resultatregnskap

BRAGE FINANS AS	Note	2018	2017
		(NOK 1000)	(NOK 1000)
Driftsinntekter			
Renteinntekter og lignende.....	2,26	364.636	249.485
Rentekostnader og lignende.....	2,18,19,26	-132.317	-92.256
Netto renteinntekter.....	1	232.319	157.228
 Gebyrer og provisjonsinntekter.....	 3	 11.064	 7.004
Gebyrer og provisjonskostnader.....	26	-39.620	-25.483
Netto verdiendring verdipapirer.....	16	1.237	1.200
Andre driftsinntekter.....		3.222	1.389
Netto driftsinntekter.....	1	208.222	141.339
 Driftskostnader			
Lønn og generelle administrasjonskostnader.....	5,6	-62.931	-46.649
Avskrivninger.....	7,8	-8.901	-6.779
Andre driftkostnader.....	4	-22.448	-18.872
Sum driftskostnader.....	1	-94.281	-72.300
Driftsresultat før tap.....		113.941	69.039
 Tap og nedskrivninger på utlån.....	10,1	-20.070	-10.863
Ordinært resultat før skattekostnad.....		93.871	58.176
 Skattekostnad.....	1,13	-18.434	-12.465
Resultat for regnskapsåret.....		75.436	45.710
 Disponering av årsresultatet:			
Overført til annen egenkapital.....	24	75.436	45.710
Sum disponert.....		75.436	45.710
 Resultat etter skatt som % av forvaltningskapital..		0,8 %	0,7 %

Årlig resultatutvikling

	31.12.18	31.12.17	31.12.16	31.12.15	31.12.14	31.12.13
	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)	(NOK 1000)
DRIFTSINNTEKTER						
Renteinntekter og lignende.....	364.636	249.485	197.682	156.943	129.376	87.996
Rentekostnader og lignende.....	-132.317	-92.256	-77.787	-59.769	-56.260	-33.994
Netto renteinntekter.....	232.319	157.228	119.895	97.174	73.116	54.003
Gebyrer og provisjonsinntekter.....	11.064	7.004	4.896	3.409	3.069	1.867
Gebyrer og provisjonskostnader.....	-39.620	-25.483	-18.233	-16.451	-10.114	-6.020
Netto verdiendring verdipapirer.....	1.237	1.200	286	-	-	-
Andre driftsinntekter.....	3.222	1.389	825	317	-	-
Netto driftsinntekter.....	208.222	141.339	107.670	84.449	66.070	49.850
DRIFTSKOSTNADER						
Lønn og generelle adm.kostnader.....	-62.931	-46.649	-38.954	-33.228	-29.335	-26.495
Avskrivninger.....	-8.901	-6.779	-5.585	-4.451	-2.803	-1.912
Andre driftkostnader.....	-22.448	-18.872	-12.977	-10.219	-8.501	-6.795
Sum driftskostnader.....	-94.281	-72.300	-57.516	-47.899	-40.639	-35.202
Driftsresultat før tap.....	113.941	69.039	50.154	36.550	25.432	14.648
Tap og nedskrivninger på utlån.....	-20.070	-10.863	-7.290	-12.204	-4.117	-5.408
Ordinært resultat før skattekostnad.....	93.871	58.176	42.864	24.346	21.315	9.240
Skattekostnad.....	-18.434	-12.465	-10.095	-6.051	-5.817	-2.825
Resultat for regnskapsperioden.....	75.436	45.710	32.769	18.295	15.497	6.415

Balanse

BRAGE FINANS AS	Note	2018	2017
		(NOK 1000)	(NOK 1000)
EIENDELER			
Kontanter og innskudd i kredittinstitusjoner.....	12,23,26	237.202	179.218
Utlån til kunder			
Leiefinansieringsavtaler.....	9,10,11,12,17	5.989.231	4.344.171
Nedbetalingslån.....	9,10,11,12	3.286.073	1.825.200
Nedskrivning av individuelle utlån.....	10,12	-11.533	-10.740
Nedskrivning av grupper av utlån.....	10,12	-15.287	-10.444
Netto utlån til kunder.....		9.248.484	6.148.188
 Overtatte eiendeler.....	15	5.734	3.952
Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer.....	16	62.714	41.480
Andre immaterielle eiendeler.....	7,11,12	27.275	24.892
Maskiner, inventar og transportmidler.....	8,12	2.669	2.968
Andre eiendeler.....	12,14	11.669	8.357
Opptjent, ikke mottatte inntekter.....	12	6.368	3.797
Forskuddsbetalte, ikke påløpte kostnader.....	12	23.816	9.768
		140.246	95.215
SUM EIENDELER.....		9.625.932	6.422.621
 GJELD OG EGENKAPITAL			
Gjeld			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner.....	12,18,26	775.000	800.000
Obligasjonsgjeld.....	12,19	7.230.000	4.581.000
Annen gjeld.....	6,12,20	3.729	4.384
Utsatt skatt.....	12,13	48.019	29.585
Mottatt ikke opptjente inntekter.....	12	15.609	9.926
Avsetning påløpte kostnader og forpliktelser.....	12,21,23	71.203	40.494
Ansvarlig lånekapital.....	11,12,19	170.000	95.000
Sum gjeld.....		8.313.560	5.560.389
 EGENKAPITAL			
Aksjekapital 113.320.908 à kr 2,81.....	24,25	318.432	220.660
Overkurs.....	24	706.626	424.398
Sum innskutt egenkapital.....		1.025.058	645.058
 Hybridkapital.....	11,19, 24	100.000	100.000
Opptjent annen egenkapital.....	24	187.314	117.173
Sum egenkapital.....	12	1.312.372	862.231
SUM EGENKAPITAL OG GJELD.....		9.625.932	6.422.621

Bergen, 28.januar 2019 i styret for Brage Finans AS

Jan Erik Kjerpeseth
Styrets lederKim F. Lingjærde
Styrets nestlederStein Hannevik
StyremedlemBjørn-Tore Brønlund
StyremedlemTor Arne Ness
StyremedlemAll Inge Flokkesvold
StyremedlemTor Olav Langeland
StyremedlemFrank Øye
AnsattrepresentantJack Iversen
Administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling

BRAGE FINANS AS	2018	2017
	(NOK 1000)	(NOK 1000)
Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter		
Resultat før skattekostnad.....	93.871	58.176
Urealiserte verdiendringer.....	-1.237	-1.200
Avskrivninger.....	8.901	6.779
Endring i leiefinansieringsavtaler.....	-1.639.423	-1.041.278
Endring i nedbetalingslån.....	-1.460.873	-751.595
Endring i obligasjonsgjeld.....	2.649.000	1.666.000
Endring i ansvarlig lånekapital.....	75.000	0
Endring i leverandørgjeld.....	-655	-471
Endring i andre eiendeler.....	-5.094	3.560
Endring i andre tidsavgrensningsposter.....	19.772	5.849
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-285.738	-54.180
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av rentebærende vedipapirer.....	-19.998	-9.994
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler.....	-477	-548
Utbetalinger ved investering i immaterielle eiendeler.....	-10.508	-11.657
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter.....	-30.983	-22.198
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Utbetalinger knyttet til hybridkapital.....	-5.296	-1.514
Innbetalinger ved opptak av ny hybridkapital.....	0	100.000
Innbetalinger ved emisjon med aksjonærer.....	380.000	75.000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter.....	374.704	173.486
 Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter.....	 57.984	 97.107
Likviditetsbeholdning pr 01.01.....	179.218	82.110
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.....	237.202	179.218

Noter til regnskapet

Note 1 Regnskapsprinsipper

1. GENERELT

Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven og årsregnskapsforskriften for finansieringsforetak (Forskrift 16.12.1998 nr 1240).

Brage Finans AS er et finansieringsselskap eid av 12 sparebanker. Selskapet ble stiftet den 2.juni 2010 og driver sin virksomhet med utgangspunkt fra sitt hovedkontor i Bergen sentrum. I tillegg har selskapet salgskontor i Stavanger, Kristiansand og Ålesund. Selskapets virksomhetsområde er finansiering av løsøre, herunder leasing (leiefinansieringsavtaler) og salgspantlån. Distribusjon av selskapets produkter skjer gjennom eierbanker, via forhandlere av kapitalvarer og gjennom eget salgsskapparat.

2. RESULTATPOSTER

Renteinntekter

Renteinntekter og -kostnader fordeles systematisk over avtalt løpetid, jfr. Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner (Utlånsforskriften).

Estimat på fremtidige salgsgevinster ved leasing fordeles over leieperioden og en forholdsmessig andel av gevinsten inntektsføres som en del av leieinntekten som en tilnærming til effektiv rentes metode, jfr IAS 17.

Etableringsgebyr og lignende som belastes kunden ved avtaleinngåelse balanseføres og periodiseres over engasjementets løpetid, såfremt disse overstiger direkte interne og eksterne utgifter knyttet til innvilgelse og utbetaling.

Termingebyr resultatføres som en del av renteinntekt, som en tilnærming til effektiv rentes metode.

Rentekostnader

Selskapet periodiserer rentekostnader på obligasjonsgjeld og lån fra kredittinstitusjoner over lånets løpetid. Transaksjonskostnader knyttet til utstedelse av gjeld samt over-/underkurs ved utstedelse, periodiseres sammen med ordinære rentekostnader.

Netto gebyr og provisjonskostnader

Brage Finans betaler provisjonskostnader til distributører knyttet til formidling av lån og leasingavtaler.

Utbetalte provisjonskostnader periodiseres og kostnadsføres over avtalens forventede løpetid.

Pensjoner

Selskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning for sine ansatte. Pensjonsordningen er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringsselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene bokføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger. AFP innregnes som en innskuddsordning og premiebetalingene kostnadsføres fortløpende. I tillegg til selskapets ordinære tjenestepensjonsordning, er det inngått avtale om tilleggspensjon for lønn over 12G for medlemmer av ledergruppen. Videre har selskapet en usikret førtidspensjonsavtale for administrerende direktør som dekkes over drift.

Nedskrivninger på utlån

Periodens resultatførte nedskrivninger for utlån består av endringer i tapsavsetning for misligholdte engasjementer, samt endringer i avsetning for tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer. I tillegg inkluderer resultatposten konstaterte tap for perioden.

Selskapets vurderinger av tapsutsatte engasjementer fremkommer under punkt 3.

3. BALANSEPOSTER

Leiefinansiering (leasing)

Selskapets leasingavtaler er vurdert og definert som finansielle leieavtaler. Leasingavtalene behandles regnskapsmessig som utlån og føres i balansen til kostpris, redusert med eventuelle forskudd/startleie. Leieinntektene beregnes etter annuitetsprinsippet. Rentdelen i leasingleien resultatføres som renteinntekter, mens

avdragsdelen reduserer balanseverdien av leiefinansieringsavtalen. Kontrakter med garantert restverdi nedbetales til restverdi over avtalens løpetid.

For leieavtaler uten restverdi beregnes et estimat på fremtidig salgsgjevinst. Gjevinsten fordeles lineært over avtalens løpetid og forholdsmessig andel balanseføres sammen med bokført verdi av leiefinansieringsavtaler slik at utlån reflekterer en tilnærming til amortisert kost.

Skattemessig avskrives leasinggjenstandene etter saldometoden, dvs etter gjeldende avskrivningssatser for varige driftsmidler, avhengig av gjeldende saldogrupper for de underliggende gjenstandene.

Nedbetalingslån

Utlån regnskapsføres til virkelig verdi når utbetaling av lånet finner sted. Avdrag bokføres som reduksjon på lånesaldo. Provisjoner til forhandlere og agenter balanseføres som del av utlån og periodiseres over forventet løpetid som en tilnærming til amortisert kost.

Nedskrivning individuelle utlån

Vesentlige engasjement blir vurdert for nedskrivning individuelt. Dersom det foreligger objektive bevis for en tapshendelse og denne tapshendelsen reduserer utlånets estimerte fremtidige kontantstrømmer, blir engasjementet nedskrevet til virkelig verdi. Individuelle nedskrivninger reduserer engasjementets regnskapsførte verdi i balansen og balanseføres under "Nedskrivning av individuelle utlån". Periodens endring i vurdert verdi bokføres i resultatet under "Nedskrivninger på utlån".

Dersom den underliggende tapshendelsen bortfaller vil tidligere nedskrivninger reverseres.

Objektive bevis for verdifall på et utlån omfatter vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, tilfeller der det anses som sannsynlig at debitor vil innlede gjeldsforhandling eller andre konkrete forhold som har inntruffet.

Dersom en kunde har flere kontrakter vurderes hele engasjementet for verdifall.

Engasjementer som ikke defineres som vesentlige vurderes individuelt dersom det foreligger en indikasjon på tapshendelse.

Selskapet skiller regnskapsmessig mellom «Misligholdte» og «Tapsutsatte» engasjementer.

Misligholdt er definert som engasjementer som ikke betjenes som forutsatt og hvor det er gått 67 dager siden avtalt forfall.

Tapsutsatte engasjementer er engasjement som ikke klassifiseres som misligholdte, men der det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens betjeningsevne er sannsynlighetsovervekt for tap.

Nedskrivning grupper av utlån

Behov for nedskrivning på gruppenivå baseres på objektive bevis for verdifall som har inntruffet på balansedagen og som kan knyttes til en gruppe. Brage Finans definerer at negativ endring i betalingsstatus for grupper av utlån er et objektivt bevis på verdifall.

Nedbetalingslån og leiefinansieringsavtaler kategoriseres ut fra betalingsstatus og nedskrives samlet basert på forventet endring i gruppens virkelige verdi. Vurderingen baserer seg på selskapets erfaringsgrunnlag av tap. Ved vurdering av forventet tap analyserer selskapet forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige neddiskonterte kontantstrømmer i den enkelte gruppe.

I tillegg vurderer Brage Finans om det foreligger indikasjoner på at det har inntruffet en tapshendelse for en bransje. Ved vurdering av forventet tap analyserer selskapet forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige neddiskonterte kontantstrømmer i den enkelte gruppe.

Gruppenedskrivningene reduserer samlet verdi av Nedbetalingslån og Leiefinansieringsavtaler i balansen og balanseføres under "Nedskrivning av grupper av utlån". Periodens endring i vurdert verdi bokføres i resultatet under "Nedskrivninger på utlån".

Dersom den underliggende tapshendelsen bortfaller vil tidligere nedskrivninger reverseres. Engasjementer som vurderes individuelt inngår ikke i gruppenedskrivningsvurdering.

Driftsmidler til eget bruk

Driftsmidler til eget bruk balanseføres og avskrives lineært til restverdi over driftsmidlenes forventede utnyttbare levetid, 3-15 år. Ved endring i avskrivningsplan fordeles virkningen over gjenværende avskrivningstid ("knekkpunktmetoden"). Vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader. Påkostninger og forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Skillet mellom vedlikehold og

påkostning/forbedring regnes i forhold til driftsmidlets stand ved kjøpet.

Immaterielle eiendeler

Utvikling av programvare klassifiseres som immaterielle eiendeler dersom kriteriene for balanseføring er oppfylt. Utgifter til utvikling av programvare balanseføres dersom verdien ansees som vesentlig og forventes å ha en varig verdi. Aktivert programvare avskrives lineært over forventet levetid, 3-5 år. Utgifter til å opprettholde økonomisk verdi av IKT systemer klassifiseres som vedlikehold og kostnadsføres direkte.

Finansielle instrumenter

Investeringer i pengemarkedsfond klassifiseres som markedsbaserte finansielle omløpsmidler som inngår i en handelsportefølje. Investeringene balanseføres til virkelig verdi og verdiendringer resultatføres under «Netto verdiendringer verdipapirer» i resultatregnskapet.

Andre fordringer

Andre fordringer, både omløpsfordringer og anleggsfordringer, føres opp til det laveste av pålydende og virkelig verdi. Virkelig verdi er nåverdien av forventede framtidige innbetalinger. Det foretas likevel ikke neddiskontering når effekten av neddiskontering er uvesentlig for regnskapet. Avsetning til tap vurderes individuelt for hver fordring.

Gjeld

Gjeld, med unntak for enkelte avsetninger for forpliktelser, balanseføres til nominelt gjeldsbeløp.

Nedskrivning av anleggsmidler

Ved indikasjon på at balanseført verdi av et anleggsmiddel er høyere enn virkelig verdi, foretas det test for verdifall. Testen foretas for det laveste nivå av anleggsmidler som har selvstendige kontantstrømmer. Hvis balanseført verdi er høyere enn både salgsverdi og gjenvinnbart beløp (nåverdi ved fortsatt bruk/eie), foretas det nedskrivning til det høyeste av salgsverdi og gjenvinnbart beløp.

Fondsobligasjoner

Fondsobligasjoner klassifiseres som del av egenkapital. Utbetalt rente er å regne som utdeling av utbytte og bokføres direkte mot opptjent egenkapital.

Utenlandsk valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs. Inntekter og kostnader omregnes med transaksjonskurs. Langsiktig og kortsiktig gjeld vurderes til pålydende.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt/-skattefordel. Utsatt skatt/-skattefordel beregnes med aktuell skattesats på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt eventuelt ligningsmessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet. Oppføring av utsatt skattefordel på netto skattereduserende forskjeller som ikke er utlignet og underskudd til fremføring, begrunnes med antatt fremtidig inntjening. Utsatt skatt og skattefordel som kan balanseføres oppføres netto i balansen. Utsatt skatt/-skattefordel bokføres til nominelt beløp.

Bruk av estimater

Utarbeidelse av regnskap i samsvar med regnskapsloven krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av selskapets regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder som i stor grad inneholder slike skønnsmessige vurderinger, høy grad av kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for årsregnskapet, er beskrevet i notene.

Kritiske vurderinger og estimater foretas spesielt i forbindelse med:

- vurdering av nedskrivning på utlån
- vurdering av fremtidig salgsgevinst på leieavtaler

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 2 Netto renteinntekter

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Renteinntekter:		
Renteinntekter av utlån og fordringer	361.827	247.192
Renter på bankinnskudd	2.809	2.293
Sum renteinntekter og lignende	364.636	249.485
	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Rentekostnader:		
Lån fra kredittinstitusjoner	-16.966	-16.276
Obligasjonsgjeld	-115.239	-75.965
Andre rentekostnader	-111	-15
Sum rentekostnader og lignende	-132.317	-92.256
Netto renteinntekter og lignende	232.319	157.228
Fordeling av renteinntekter	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Virksomhetsområder:		
Leasing	228.002	174.370
Salgs pantlån	133.825	72.822
Renteinntekter eks. bankinnskudd	361.827	247.192
Geografisk fordeling:		
Norge	361.827	247.192
Renteinntekter eks. bankinnskudd	361.827	247.192

Note 3 Gebyr og provisjonsinntekter

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Andre gebyrinntekter leasing	6.874	4.856
Andre gebyrinntekter lån	4.191	2.148
Sum provisjon og gebyrinntekter	11.064	7.004

Note 4 Andre driftskostnader

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Husleie og andre driftskostnader knyttet til leide lokaler*	4.323	4.190
Diverse honorarer (advokater, konsulenter mv.)	1.018	1.747
IT- kostnader	6.642	4.991
Porto, telefon og kontorkostnader	3.901	3.057
Øvrige driftskostnader	6.564	4.887
Sum andre driftskostnader	22.448	18.872

* Leieavtale for kontorlokaler ble inngått 15.10.2015 og har en varighet på 15 år.

Kostnadsført godtgjørelse til revisor	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Lovpålagt revisjon eks mva (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	240	341
Andre attestasjonstjenester eks mva	47	4
Juridiske tjenester eks mva	-	-
Annen bistand eks mva	67	41
Sum godtgjørelse til revisor eks mva	353	386

Note 5 Lønnskostnader, godtgjørelser mm.

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Lønnskostnader	49.263	35.085
Pensjoner	5.017	4.076
Arbeidsgiveravgift	7.508	5.831
Sosiale kostnader	932	1.361
Sum lønnskostnader	62.720	46.353
Generelle administrasjonskostnader	211	296
Sum lønnskostnader og generelle administrasjonskostnader	62.931	46.649

Det er ansatt 75 personer i selskapet ved utgangen av året inkludert vikarer og timehjelper mot 62 personer forrige år

Ytelser til ledende ansatte 2018	Lønn inkl bonus	Pensjons-	
		kostnad	Annen godtgjørelse
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Administrerende direktør	2.383	444	67
Viseadministrerende direktør	2.220	253	49
Økonomi -og Finansdirektør	1.596	156	54
Direktør Kreditt og Spesialengasjement	1.479	139	50

Ledergruppen har bonusavtaler i tillegg til avtale om fastlønn. For administrerende direktør er det inngått egen sluttvederlagavtale på inntil 12 måneders etterlønn og en avtale om førtidspensjon fra 65-67 år.

Ytelser til styret	Styrehonorar 2018
Nåværende styre:	NOK 1000
Jan Erik Kjerpeseth, styrets leder	120
Kim F. Lingjærde, styrets nestleder	90
Stein Hannevik, styremedlem	90
Bjørn-Tore Brønlund, styremedlem*	45
Alf Inge Flokkesvedt, styremedlem	90
Tor Arne Ness, styremedlem	90
Tor Olav Langeland, styremedlem*	7,5
Hanne J. Nordgaard, styremedlem*	30
Beate B. Rabben, styremedlem*	82,5
Frank Øye, ansattrepresentant	90
Sum ytelser til styret	735

*Hanne J. Nordgaard og Beate Rabben gikk ut av styret i 2018 og ble erstattet av Bjørn-Tore Brønlund og Tor Olav Langeland.
Det er ikke gitt lån eller sikkerhetsstillelse til ledende personer i selskapet eller i styret.
Styremedlem Stein Hannevik har i tillegg til styrehonorar mottatt kompensasjon med kr 45.000 for deltagelse i kredittutvalgsmøter gjennom året.

Note 6 Pensjoner

Selskapet har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte. Selskapets pensjonsordning tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon. AFP innregnes som en innskuddsordning og premiebetalingene kostnadsføres fortløpende.

I tillegg til selskapets ordinære tjenestepensjonsordning, er det inngått avtale om tilleggspensjon for lønn over 12G for medlemmer av ledergruppen. Tilleggspensjon er utformet som en innskuddsbasert ordning hvor det ytes 15 prosent innskudd av pensjonsgrunnlaget (lønn over 12G). Videre er det tilknyttet en uføredekning uten fripoliserett.

Selskapet har en førtidspensjonsavtale med administrerende direktør, hvilket innebærer utbetaling av 66% av lønn fra fylte 65 til 67 år med fradrag for estimert pensjon fra AFP og Folketrygden. Denne ordningen er ikke sikret og dekkes over selskapets drift.

Note 7 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler	Programvare /system	Sum 2018	Sum 2017
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Anskaffelseskost 01.01.	43.844	43.844	34.580
Tilgang	10.507	10.507	11.657
Avgang	-1.040	-1.040	-2.392
Anskaffelseskost 31.12.	53.311	53.311	43.844
Akkumulerte avskrivninger 01.01	18.952	18.952	15.259
Årets avskrivninger	8.124	8.124	6.086
Avgang avskrivninger	-1.040	-1.040	-2.392
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	26.037	26.037	18.952
Balanseført verdi 31.12.	27.275	27.275	24.892
Årets avskrivninger immaterielle eiendeler	8.124	8.124	6.086
Forventet økonomisk levetid	3-5 år		
Avskrivningsplan	Lineær		

Note 8 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler	Kontor- maskiner	Inventar	Datautstyr	Sum 2018	Sum 2017
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Anskaffelseskost 01.01.	199	3.076	956	4.231	4.000
Tilgang	-	197	281	478	548
Avgang	-	-	-385	-385	-317
Anskaffelseskost 31.12.	199	3.272	852	4.324	4.231
Akkumulerte avskrivninger 01.01	122	531	610	1.263	886
Årets avskrivninger	78	304	395	777	694
Avgang avskrivninger	-	-	-385	-385	-317
Akkumulerte avskrivninger 31.12.	199	836	620	1.654	1.263
Balanseført verdi 31.12.	-	2.437	233	2.669	2.969
Årets avskrivninger varige driftsmidler	78	304	395	777	694
Forventet økonomisk levetid	5 år	5-15 år	3 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær		

Note 9 Risikoforhold

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap som følge av at kunder eller motparter ikke kan overholde sine forpliktelser. Kredittrisiko i Brage Finans styres gjennom selskapets kredittstrategiplan, kredittrutiner og bevilgningsreglementet.

Kredittstrategien fastsettes minimum årlig av styret, og inneholder kredittretningslinjer, samt styringsmål og rammer for risikoprofil og risikokonsentrasjoner i selskapet. Det er satt styringsmål og rammer for porteføljekvalitet og konsentrasjonsrisiko, herunder rammer for store kunder. Porteføljekvalitet, risikomigrasjon og styringsrammer for risiko overvåkes og rapporteres kvartalsvis til styret.

Styret er ansvarlig for selskapets kredittgivning og har delegert fullmaktsrammer til administrerende direktør som har videredelegert disse til leder for kredittområdet. Fullmaktene er personlige og er knyttet opp mot kompetanse, engasjementsstørrelse og risiko. Styret har nedsatt et kredittutvalg som på vegne av styret behandler og fatter vedtak i kredittsaker utover administrerende direktør sine bevilgningsrammer.

Selskapet benytter modeller fra ekstern leverandør til risikoklassifisering i kredittprosesser og porteføljestyling i person- og bedriftsmarkedet.

Kredittbehandlingsrutiner, kredittstrategi og risikoklassifiseringsmodellene setter krav til hvilke kredittprosesser som skal benyttes i forbindelse med innvilgning og oppfølging av person- og bedriftsmarkedsengasjementer.

Kredittrisiko er det største risikoelementet i virksomheten. Utlånsvirksomheten får derfor tett oppfølging og overvåking. Alle kunder scores ved kredittbehandling, og næringslivsporteføljen rescores hvert kvartal. Resultater fra rescoringen benyttes sammen med andre overvåkningsløsninger blant annet til identifisering av risikomigrasjon og risikoutsatte engasjement på et tidlig stadium. Kreditter over en viss størrelse er gjenstand for minimum årlig engasjementsgjennomgang.

Risikoklassifisering

Brage Finans benytter eksternt utviklede modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) på kunde- og porteføljnivå. Kundene deles inn i 11 risikoklasser ut fra sannsynlighet for mislighold. For Bedriftsmarked(BM) defineres klasse 1 – 4 som lav risiko, klasse 5 – 6 som moderat risiko og klasse 7 – 10 som høy risiko. For Privatmarked(PM) defineres klasse 1-4 som lav risiko, klasse 5-8 som moderat risiko, og klasse 9 og 10 som høy risiko. Klasse 11 er tapsutsatte og misligholdte lån.

BM		
Risikoklasse	PD	Risikogruppe
1	0,01 - 0,10	Lav
2	0,10 - 0,25	Lav
3	0,25 - 0,50	Lav
4	0,50 - 0,75	Lav
5	0,75 - 1,25	Moderat
6	1,25 - 2,00	Moderat
7	2,00 - 3,00	Høy
8	3,00 - 5,00	Høy
9	5,00 - 8,00	Høy
10	8,00 - >	Høy

PM		
Risikoklasse	PD	Risikogruppe
1	0,01 - 0,10	Lav
2	0,10 - 0,25	Lav
3	0,25 - 0,50	Lav
4	0,50 - 0,75	Lav
5	0,75 - 1,25	Moderat
6	1,25 - 2,00	Moderat
7	2,00 - 3,00	Moderat
8	3,00 - 5,00	Moderat
9	5,00 - 8,00	Høy
10	8,00 - >	Høy

Tabell: Risikoklasse, PD og risikogruppe for hhv. BM og PM.

Næringslivsporteføljen rescores hvert kvartal, mens personkunder scores ved nye forespørsler.

Brage Finans har fokus både på motpartsrisiko og sikkerheter. God kompetanse på verdivurdering av de objekter som finansieres og kunnskap om utvikling i objektenes annenhåndsverdier er vesentlig. For beregning av tapsgrad (LGD) benyttes en egenutviklet erfaringsbasert modell som klassifiserer sikkerhetene i et 10-klassesystem. Beregnet depotverdi nedskrives månedlig i takt med at engasjementet nedbetales.

Porteføljeutvikling

Brutto utlånsportefølje, som består av både leasing og lån, utgjorde 9,20 milliarder kroner ved utgangen av 2018. Dette er en økning fra 6,05 milliarder kroner ved utgangen av 2017.

Risikoklasse	Brutto utlån kunder		Brutto utlån, %	
	2018	2017	2018	2017
1	12	0	0,0 %	0,0 %
2	2.223.591	1.676.860	24,2 %	27,7 %
3	2.121.135	1.320.705	23,1 %	21,8 %
4	927.809	581.250	10,1 %	9,6 %
5	992.444	740.048	10,8 %	12,2 %
6	817.446	536.452	8,9 %	8,9 %
7	750.503	473.433	8,2 %	7,8 %
8	849.299	498.887	9,2 %	8,2 %
9	384.336	164.005	4,2 %	2,7 %
10	129.249	56.500	1,4 %	0,9 %
Sum	9.195.823	6.048.140	100 %	100 %
11	79.989	75.452		
Ikke fordelt	0	45.780		
Sum	9.275.304	6.169.372		

Kundene deles inn i 11 risikoklasser ut fra sannsynlighet for mislighold.

BM:
Klasse 1 – 4 defineres som lav risiko, klasse 5 – 6 er moderat risiko og klasse 7 – 10 er høy risiko.

PM (og ENK):
Klasse 1 – 4 defineres som lav risiko, klasse 5 – 8 er moderat risiko og klasse 9 – 10 er høy risiko.

Klasse 11 er misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Tabell: Portefølje fordelt på risikoklasser.

Selskapets lån- og leasingportefølje mot bedriftsmarkedet domineres av engasjementer med lav risiko. 73,8% (71,2%) av bedriftsmarkedsporteføljen er i risikogruppe lav. 13,0% (16,7%) av bedriftsmarkedsporteføljen ligger i risikogruppe moderat. Forventet tap for bedriftsmarkedsporteføljen som ligger i lav og moderat risikogruppe er 0,16% (0,17%). Forventet tap for hele bedriftsmarkedsporteføljen er 0,39% (0,35%).

55,0% (52,8%) av porteføljen utgjøres av engasjement som er mindre enn 5,0 millioner kroner. Disse engasjementene utgjør 98,3% (97,9%) av antall kunder.

Ved utgangen av 2018 hadde selskapet ingen kundegrupperinger hvor innvilget engasjement samlet sett var ut over 10% av ansvarlig kapital.

Personmarkedsporteføljen utgjør 25,9% (19,8%) av total portefølje. Kvaliteten i personmarkedsporteføljen er god. 88,0% av denne porteføljen er mot lav og moderat risikogruppe.

Porteføljen innenfor bransjene Transport og lagring, Bygge- og anleggsvirksomhet og PM utgjør 52,4% (49,9%) av utbetalt portefølje. Engasjementene innenfor BM-porteføljen har stor spredning i engasjementsstørrelse og type objekt som er finansiert.

Næringsfordelt portefølje	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
PRIVAT	2.381.363	1.203.276
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET ELLERS	1.226.448	936.428
TRANSPORT ELLERS OG LAGRING	1.186.479	883.190
INDUSTRI	694.987	546.444
FORRETNINGSMESSIG TJENESTEYTING	954.567	631.216
AKVAKULTUR (FISKEOPPDRETT OG KLEKKERIE	782.743	477.768
VAREHANDEL, REPARASJON AV MOTORVOGN	531.478	397.867
TJENESTEYTNDE NÆRINGER ELLERS	272.650	193.832
FAGLIG OG FINANSIELL TJENESTEYTING	243.710	192.553
JORDBRUK OG TILKNYTTETDE TJENESTER	220.522	148.273
OMSETNING OG DRIFT AV FAST EIENDOM	177.491	108.272
VANNFORSYNING, AVLØPS- OG RENOVASJON	76.339	63.307
TJENESTER TILKNYTTET UTVINNING AV RÅOL	47.909	49.811
BERGVERKSDRIFT OG UTVINNING	110.886	51.363
INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON	59.497	39.735
OVERNATTINGS- OG SERVERINGSVIRKSOMHI	82.474	26.924
UTENRIKS SJØFART OG RØRTRANSPORT	19.966	22.465
SKOGBRUK OG TILKNYTTETDE TJENESTER	51.211	22.344
BYGGING AV SKIP OG BÅTER	29.326	17.174
UTVIKLING AV BYGGEPROSJEKTER	20.578	17.106
FISKE OG FANGST	21.654	16.151
EL-, GASS-, DAMP- OG VARMTVANNSFORSYN	3.002	1.752
UTVINNING AV RÅOLJE OG NATURGASS	544	890
Sum	9.195.823	6.048.140

Tabell: Næringsfordelt portefølje.

Brage Finans skal i hovedsak fokusere på de geografiske nærmarkedene som dekkes av eierbankene. Størst eksponering er det i Hordaland (28%), etterfulgt av henholdsvis Rogaland (22%) og Vest-Agder (10%).

Selskapets kredittportefølje består av leasing og lån til næringslivsmarkedet, salgspantlån, og en liten andel usikrede lån til personkunder.

Kundetype	Produktkategori	Brutto utlån kunder		Brutto utlån, %	
		2018	2017	2018	2017
Bedrift	Leasing	5.799.596	4.192.644	63,1 %	69,3 %
	Lån	1.014.865	657.073	11,0 %	10,9 %
Bedrift Totalt		6.814.461	4.849.716	74,1 %	80,2 %
Privat	Lån	2.267.667	1.169.164	24,7 %	19,3 %
	Leasing	105.338	13.579	1,1 %	0,2 %
	Forbrukslån	8.357	15.681	0,1 %	0,3 %
Privat Totalt		2.381.363	1.198.423	25,9 %	19,8 %
Sum		9.195.823	6.048.140	100 %	100 %

Tabell: Portefølje fordelt på produktkategori.

Operasjonell risiko

Brage Finans sin håndtering av operasjonell risiko følger Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter. Brage Finans gjennomfører årlig en prosess for identifisering, vurdering og rapportering av risikoområder i selskapet:

Ansvar for operativ styring og kontroll ligger hos den enkelte avdelingsleder/fagleder. Ansvar er nedfelt i den enkeltes stillingsinstrukser og ulike retningslinjer og rutiner. Overordnet styring og kontroll ivaretas av ledergruppen i selskapet. Ekstern revisor avgir årlig en uavhengig rapport til styret med vurdering av selskapets internkontrollprosess. Selskapets internkontrollprosess inneholder en vurdering av selskapets kontrolltiltak knyttet til de enkelte risikofaktorer identifisert.

Selskapet har implementert prosedyrer for identifisering, vurdering og rapportering av tap knyttet til operasjonelle hendelser. Det blir jevnlig utført kontroller av utvalgte prosesser i selskapet. Så langt er det ikke observert vesentlige tap grunnet svikt i interne rutiner, systemsvikt, internt eller eksternt mislighold eller andre operasjonelle hendelser. Administrasjonen vurderer løpende om eksisterende kontrolltiltak er tilfredsstillende for å avdekke og hindre tap som følge av operasjonell risiko.

Styret og ledelsen er av den oppfatning at det er iverksatt gode tiltak som sikrer en tilfredsstillende styring og kontroll for håndtering av operasjonell risiko i selskapets nåværende form.

Likviditetsrisiko

Porteføljen har en forventet gjennomsnittlig løpetid på 3-4 år hvilket medfører at selskapet til enhver tid har god likviditetstilgang i form av innbetalinger fra kunder. Selskapets utlån til kunder finansieres i dag ved lån og trekkrettigheter hos banker samt obligasjonslån i det eksterne gjeldsinvestormarkedet. Selskapet har som del av ICAAP gjort vurdering knyttet til likviditet- og finansieringsrisiko (ILAAP).

Likviditetsrisiko knytter seg i hovedsak til to elementer; *refinansieringsrisiko* og *prisrisiko*.

Med *refinansieringsrisiko* menes risikoen for ikke å være i stand til å refinansiere gjeld etter hvert som den forfaller, eller ikke ha evne til å finansiere en økning i eiendeler.

Med *prisrisiko* menes risikoen for ikke å være i stand til å refinansiere forpliktelser uten at det oppstår ekstraomkostninger i form av ekstra dyr finansiering eller prisfall på eiendeler som må realiseres.

Refinansieringsrisiko er ivaretatt gjennom at styret i Brage Finans har vedtatt en likviditetsstrategi med overordnede retningslinjene for styring av likviditetsrisiko, herunder styringsmål og styringsrammer. Styringsrammer og styringsmål blir av selskapets styre minimum revurdert årlig. Retningslinjene, herunder mål og rammer, skal sikre at selskapet til enhver tid har tilstrekkelig stabil og langsiktig finansiering. De gir også spesifikke minimumsmål-/rammer for diversifisering av finansieringskilder samt diversifisering av forfallstruktur på innlån.

Prisrisiko er ivaretatt gjennom årlig prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP). Prisrisiko er et viktig parameter når selskapet i ICAAP vurderer kapitalbehov i et framoverskuende perspektiv i en stressituasjon med et alvorlig økonomisk tilbakeslag.

Markedsrisiko

Selskapet har ikke aksjeportefølje eller valutaportefølje. Per 31.12.2018 har Brage Finans 237 millioner kroner i bankinnskudd, samt 63 millioner kroner i LCR- vektete verdipapirfond. Bankinnskuddet vil bli omsatt i leasing- og låneporteføljen. Investeringer i LCR holdes for å til enhver tid overholde gjeldende regelverk for minstekrav til beholdning av likvide eiendeler, jfr Liquidity Coverage Ratio – LCR. Selskapets LCR investeringer innenfor Nivå 1A eiendeler har etter standardmetoden en kapitalvektning på 0%. Øvrige LCR investeringer i nivå 1B/2A har en kapitalvektning på 10%.

Markedsrisiko for Brage Finans er i hovedsak knyttet til renterisiko. Brage Finans er eksponert for renterisiko gjennom svingninger mellom innlånsrente og utlånsrente. Brage Finans har per 31.12 ingen utlån med fastrente, dvs alle utlån er til flytende rente. Renterisiko knytter seg derfor til tidsperioden fra økning i finansieringskostnaden til denne kan prises inn i engasjementene. Vilklårene i kundeavtalene tillater dog prisjusteringer i alle avtaler innen 1-2 måneder.

Valutarisiko

Selskapet er ikke eksponert for valutarisiko pr 31.12.18.

Soliditet/kapitaldekning

I henhold til gjeldende lovverk for finansieringsselskaper er Brage Finans AS pliktig til å minimum årlig gjennomføre en prosess for å vurdere samlet kapitalbehov i forhold til risikoprofil (ICAAP). Følgende elementer blir vurdert i ICAAP prosessen:

- Kapitalmål og kapitalbehov for Brage Finans
- Risikofaktorer som påvirker Brage Finans
- Analyse av kapitalmål og kapitalbehov ved finansiell framskrivning i et forventet scenario.
- Analyse av kapitalmål og kapitalbehov ved et alvorlig nedgangsscenario

Finanstilsynet fattet i 4. kvartal 2018 vedtak om at Brage Finans skal ha et pilar 2-krav utover minstekrav og bufferkrav som utgjør 2,6% av beregningsgrunnlaget for pilar 1, dog minimum 150 millioner kroner. Pilar 2-kravet trer i kraft 31. mars 2019.

Brage Finans legger til grunn et totalt kapitalmål for 2019 på 18,6%, herunder mål for kjernekapital på 16,6% og ren kjernekapital på 15,1%.

Brage Finans sin kapitaldekning per 31.12.18 er 16,9%, herunder kjernekapitaldekning på 14,9% samt ren kjernekapitaldekning på 13,7%.

Selskapet vil i 1. kvartal 2019 bli tilført kapital gjennom en ordinær egenkapitalemisjon med selskapets aksjonærer.

Note 10 Misligholdte og tapsutsatte engasjement

	2018	2017
Misligholdte engasjementer:	NOK 1000	NOK 1000
Brutto misligholdte engasjementer	54.614	19.349
Nedskrivninger misligholdte engasjementer	-8.712	-4.798
Netto misligholdte engasjementer, individuelt nedskrevet	45.902	14.551
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer:		
Tapsutsatte, ikke misligholdte engasjementer	25.375	56.103
Nedskrivninger tapsutsatte engasjementer	-2.821	-5.942
Netto tapsutsatte engasjement, individuelt nedskrevet	22.554	50.161
Misligholdte engasjementer representerer samlet engasjement til kunder hvor betalingsbetingelsene ikke er overholdt, med mindre forholdene ventes å være forbigående. Engasjementer klassifiseres som misligholdte senest 67 dager etter betalingsforfall. Tapsutsatte engasjementer er samlet utlån mot kunder med engasjement som ikke er klassifisert som misligholdte, men det etter en vurdering av verdien av sikkerheter og kundens betjeningsøve er sannsynlighetsovervekt for tap. Ved vurdering av nedskrivninger på misligholdte og tapsutsatte engasjement vurderes sikkerheter i finansierte objekter og eventuelle tilleggssikkerheter. Ved leasing er Brage Finans eier av gjenstandene som er finansiert og selskapet har god kompetanse på utvikling i objektenes annenhåndsverdier og realisering av gjenstander.		
Resultatført tap og nedskrivning for kredittrisiko		
	2018	2017
Individuelle nedskrivninger:	NOK 1000	NOK 1000
Individuelle nedskrivninger 01.01	10.740	8.160
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	2.098	3.643
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	4.945	3.643
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	-4.347	-1.755
Tilbakeføring ved overtatt eiendeler	-784	-
Tilbakeføring ved konstaterte tap	-1.119	-2.951
Individuell nedskrivninger	11.533	10.740
Gruppenedskrivninger:		
Gruppenedskrivninger 01.01	10.444	7.573
Periodens nedskrivninger	15.287	10.444
Tilbakeføring av tidligere nedskrivninger	-10.444	-7.573
Gruppenedskrivninger	15.287	10.444
	2018	2017
Periodens resultatført tap:	NOK 1000	NOK 1000
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	794	2.580
Periodens endring i gruppenedskrivninger	4.843	2.871
Periodens endring i avsetninger på overtatte eiendeler	1.210	-629
Konstaterte tap i perioden	13.223	6.042
Sum resultatført tap på utlån	20.070	10.864

Note 11 Kapitaldekning

Kapitalbehov og kapitaldekning er beregnet ut fra Basel II regelverkets standardmetode for kredittrisiko og grunnleggende metode for operasjonell risiko.

	31.12.2018	31.12.2017
	NOK 1000	NOK 1000
Sum egenkapital justert for hybridkapital	1.212.372	762.231
Immaterielle eiendeler	-27.275	-24.892
Verdijusteringer ved forsvarlig verdsettelse	-63	-41
Sum ren kjernekapital	1.185.034	737.298
Hybridkapital	100.000	100.000
Sum kjernekapital	1.285.034	837.298
Ansvarlig lånekapital	170.000	95.000
Sum ansvarlig kapital	1.455.034	932.298
Risikovektet balanse	8.620.973	5.865.526
Kapitalkrav kredittrisiko	666.816	452.569
- herunder Foretak	386.016	286.321
- herunder Massemarked	273.144	161.839
- herunder Institusjoner	4.196	3.076
- herunder Andel i verdipapirfond	336	168
- herunder Øvrige	3.124	1.165
Kapitalkrav operasjonell risiko-basis metoden	22.862	16.673
Kapitalkrav markedsrisiko	-	-
Total kapitalkrav	689.678	469.242
Kapitaldekning	16,9 %	15,9 %
- herunder kjernekapitaldekning	14,9 %	14,3 %
- herunder ren kjernekapitaldekning	13,7 %	12,6 %
Uvektet kjernekapitalandel	12,50 %	11,80 %

Brage Finans AS oppfyller kravene til kapitaldekning i henhold til Finansforetaksloven med tilhørende forskrifter.

Note 12 Forfallstruktur balanseposter

	0-1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall	Total 2018
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Kontanter og innskudd bank	237.202						237.202
Netto utlån	155.034	482.235	1.410.441	5.366.159	1.352.532	482.083	9.248.484
Rentebærende verdipapirer			62.714				62.714
Immaterielle eiendeler						27.275	27.275
Driftsmidler						8.403	8.403
Andre eiendeler	41.853						41.853
Sum eiendeler	434.089	482.235	1.473.156	5.366.159	1.352.532	517.761	9.625.932
Obligasjonsgjeld		440.000	1.565.000	5.225.000			7.230.000
Gjeld kredittinstitusjoner			200.000	575.000			775.000
Ansvarlig lånekapital					170.000		170.000
Annen gjeld	19.338	71.203	-			48.019	138.560
Egenkapital						1.312.372	1.312.372
Sum gjeld og egenkapital	19.338	511.203	1.765.000	5.800.000	170.000	1.360.391	9.625.932

	0-1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	>5 år	Uten forfall	Total 2017
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Konter og innskudd bank	179.218						179.218
Netto utlån	119.519	357.032	1.036.784	3.700.634	755.880	178.340	6.148.188
Rentebærende verdipapirer			41.480				41.480
Immaterielle eiendeler						24.892	24.892
Driftsmidler						6.920	6.920
Andre eiendeler	21.922						21.922
Sum eiendeler	320.659	357.032	1.078.264	3.700.634	755.880	210.152	6.422.621
Obligasjonsgjeld		405.000	1.636.000	2.540.000			4.581.000
Gjeld kredittinstitusjoner			200.000	600.000			800.000
Ansvarlig lånekapital					95.000		95.000
Annen gjeld	14.310	40.494	-			29.585	84.389
Egenkapital						862.231	862.231
Sum gjeld og egenkapital	14.310	445.494	1.836.000	3.140.000	95.000	891.816	6.422.621

Brage Finans sikrer tilfredsstillende innlån gjennom utstedelse av obligasjonslån i markedet samt lån og ukommitert trekkfasiliteter hos eierbanker.

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser i balansen måles normalt til virkelig verdi, med unntak av utlån og innlån. Virkelig verdi er beregnet å være lik regnskapsført verdi for utlån og innlån. Regnskapsført verdi er en rimelig tilnærming til virkelig verdi som følge av at alle lån er til flytende rente. Bokført verdi av alle eiendel og gjeldsposter i balansen vurderes derfor i 2018 og 2017 som tilnærmet lik virkelig verdi.

Note 13 Skatt

Beregning av utsatt skatt/utsatt skattefordel	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Midlertidige forskjeller		
Finansiell leasing og selskaps egne driftsmidler	194.971	120.306
Forskuddsleie leasing	270.375	208.469
Skattemessig uopptjent inntekt	113.278	88.256
Andre midlertidige forskjeller	-9.793	-6.856
Netto midlertidige forskjeller	568.831	410.175
Underskudd til fremføring	-350.562	-281.545
Grunnlag for utsatt skatt	218.269	128.630
22% utsatt skatt	48.019	0
23% utsatt skatt	0	29.585
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel	0	0
Utsatt skatt i balansen	48.019	29.585

Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Resultat før skattekostnad	93.871	58.176
Permanente forskjeller	-4.232	-877
Grunnlag for årets skattekostnad	89.639	57.299
Endring i midlertidige resultatforskjeller	-158.656	-14.374
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	-69.016	42.925
Endring underskudd til fremføring	69.016	-42.925
Skattepliktig inntekt	0	0

Fordeling av skattekostnaden	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
For mye, for lite avsatt i fjor	0	0
Sum betalbar skatt	0	0
Effekt av endring i skattesats	-2.183	-1.286
Endring i utsatt skatt, 23%	20.617	0
Endring i utsatt skatt, 24%	0	13.752
Skattekostnad	18.434	12.465

Betalbar skatt i balansen	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Betalbar skatt i skattekostnaden	0	0
Betalbar skatt i balansen	0	0

I henhold til stortingsvedtak, F17.12.2016 nr 1670, om fastsetting av finansskatt på lønn for 2017 er det i §2 gitt unntak fra plikten til å svare finansskatt på lønn. Brage Finans benytter seg av dette unntak.

Note 14 Andre eiendeler

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Til gode merverdiavgift	11.669	7.177
Andre fordringer	0	1.180
Sum andre eiendeler	11.669	8.357

Note 15 Overtatte eiendeler

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Brutto utlån	8.418	5.457
Individuell nedskrivning	-2.684	-1.505
Antatt realisasjonsverdi	5.734	3.952

Brage Finans har som målsetting å omsette eiendeler raskt, og holde lagerbeholdning på et minimum. Selskapet benytter ikke selv overtatte eiendeler, men avhender objektene.

Note 16 Obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

	Avkortning LCR	Risikovekt	Anskaffelses- kost	2018	2017
Pengemarkedsfond:	%	%	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Obligasjonsfond	5 %	0 %	20.000	20.775	20.528
Obligasjonsfond	12% / 20%	10 %	40.000	41.939	20.952
			60.000	62.714	41.480

Selskapet har plasseringer i obligasjonsfond for å tilfredstille krav til Liquidity Coverage Ratio (LCR). Fondene balanseføres til virkelig verdi. Endringer i virkelig verdi bokføres over resultatet.

Note 17 Leiefinansieringsavtaler

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Leiefinansieringsavtaler	9.199.064	6.887.107
Forskuddsleie(startleie) fra kunder	-530.550	-419.271
Akkumulerte avdrag	-2.736.632	-2.171.102
Estimerte framtidige salgsgevinster	57.349	47.437
Balanseførte leiefinansieringsavtaler	5.989.231	4.344.171

Selskapet estimerer framtidige forventede salgsgevinster som fordeles linært over kontraktens løpetid. Estimerte salgsgevinster balanseføres som del av utlån slik at utlån reflekterer en tilnærming til amortisert kost.

Note 18 Gjeld til kredittinstitusjoner

	Forfallsdato	Rente	Ramme	Tall i NOK mill Utestående
Lån 1 fra eierbanker	20.06.2020	2,18 %	200	200
Lån 2 fra eierbanker	07.12.2020	2,06 %	200	200
Lån 3 fra eierbanker	07.12.2019	2,50 %	200	200
Nordic investment Bank	16.05.2024	2,03 %	-	175
Ukommiterte trekkfasiliteter hos eierbanker	25.09.2020		600	-
Sum eierbanker		2,20 %	1.200	775

Vektet gjennomsnittlig rente* på selskapets lån fra kredittinstitusjoner ved utgangen av 2018 er 2,20%. Lån fra Nordic Investment Bank skal tilbakebetales med fire like store avdrag per år fra 16.05.2021-16.05.2024. Ved utgangen av året har selskapet en ukommitert kredittamme med selskapets aksjonærer på kr 600 mill, hvorav kr 0 mill. er trukket. Låneavtalene er styrebehandlet og inngått på markedsmessige vilkår.

*Vekting av utestående volum med rente(nibor+margin) per 31.12.18

Note 19 Obligasjonsgjeld, ansvarlig lånekapital og hybridkapital

Obligasjonsgjeld:						Tall i NOK mill
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupong rente	Utestående	
NO0010790744	BRFI16 PRO	07.04.2017	20.03.2019	1,97 %	440	
NO0010834815	Sertifikat	19.10.2018	17.04.2019	1,30 %	65	
NO0010839467	Sertifikat	11.12.2018	11.06.2019	1,76 %	100	
NO0010804305	BRFI17 PRO	04.09.2017	04.09.2019	1,77 %	700	
NO0010827009	BRFI25 PRO	28.06.2018	30.12.2019	1,66 %	700	
NO0010789902	BRFI15 PRO	27.03.2017	27.03.2020	2,22 %	600	
NO0010819113	BRFI23 PRO	12.03.2018	12.06.2020	1,84 %	600	
NO0010804313	BRFI18 PRO	04.09.2017	04.09.2020	1,93 %	600	
NO0010835515	BRFI29 PRO	31.10.2018	30.10.2020	1,68 %	500	
NO0010810005	BRFI20 PRO	08.11.2017	08.02.2021	1,99 %	600	
NO0010819105	BRFI22 PRO	12.03.2018	12.04.2021	1,75 %	400	
NO0010824089	BRFI24 PRO	07.06.2018	07.06.2021	1,88 %	400	
NO0010831274	BRFI28 PRO	04.09.2018	03.09.2021	1,79 %	475	
NO0010810013	BRFI21 PRO	08.11.2017	08.12.2021	2,21 %	600	
NO0010830516	BRFI27 PRO	21.08.2018	21.02.2022	1,88 %	300	
NO0010835770	BRFI30 PRO	07.11.2018	07.11.2022	2,05 %	150	
Sum				1,89 %	7.230	

Vektet gjennomsnittlig kupongrente* på selskapets obligasjoner ved utgangen av 2018 er 1,89%.

Alle selskapets obligasjoner er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene.

Obligasjonsrenten fastsettes som 3 måneders nibor + margin. Obligasjonene er uten avdrag.

*Vekting av utestående volum med kupongrente(nibor+margin) per 31.12.18

Ansvarlig lån:						Tall i NOK mill
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupong rente	Utestående	
NO0010744907	BRFI08 PRO	09.09.2015	09.09.2025	3,98 %	45	
NO0010766694	BRFI13 PRO	07.06.2016	07.06.2026	5,01 %	50	
NO0010823750	BRFI26 PRO	06.06.2018	06.06.2028	3,65 %	75	
Sum				4,14 %	170	

Vektet gjennomsnittlig kupongrente* på selskapets ansvarlige lån ved utgangen av 2018 er 4,14%.

Alle selskapets obligasjoner er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene.

Obligasjonsrenten fastsettes som 3 måneders nibor + margin. Obligasjonene er uten avdrag.

Obligasjonene er utstedt for å kunne utgjøre tilleggskapital ved beregning av utsteders kapitaldekning.

*Vekting av utestående volum med kupongrente(nibor+margin) per 31.12.18

Fondsobligasjon:						Tall i NOK mill
Verdipapirnummer	Ticker	Fra Dato	Forfallsdato	Kupong rente	Utestående	
NO0010806052	BRFI19 PRO	20.09.2017	Evigvarende	5,48 %	100	
Sum				5,48 %	100	

Vektet gjennomsnittlig kupongrente* på selskapets fondsobligasjon ved utgangen av 2018 er 5,48%.

Alle selskapets obligasjoner er etablert i norske kroner og uten særskilt sikkerhet til dekning av obligasjonene.

Obligasjonsrenten fastsettes som 3 måneders nibor + margin. Obligasjonene er uten avdrag.

Fondsobligasjonen tilfredstiller kravene i EUs CRR regelverk og inngår i selskapets kjernekapital.

Obligasjonen kan ikke kreves innfridd av obligasjonseiere, og utsteder kan ikke innfri obligasjonen uten samtykke fra Finanstilsynet.

Obligasjonen er balanseført som del av egenkapital. Utbetalte renter bokføres mot annen egenkapital.

*Vekting av utestående volum med kupongrente(nibor+margin) per 31.12.18

Note 20 Annen gjeld

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Leverandørgjeld	3.729	4.384
Sum annen gjeld	3.729	4.384

Note 21 Avsetninger påløpte kostnader og forpliktelser

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Avsetning lønn- og pensjonsforpliktelser etc.	11.823	6.029
Avsatt, ikke utbetalt provisjon	26.037	14.474
Periodiserte etableringsinntekter	11.098	-
Påløpte renter	15.525	12.738
Påløpte kostnader	6.314	4.238
Andre avsetninger	405	3.015
Sum avsetning påløpte kostnader og forpliktelser	71.203	40.494

Note 22 Poster utenom balansen

Selskapet har innvilget rammeavtaler til kunder på totalt 864 millioner kroner som per 31.12.18 er ubenyttet.

Brage Finans har rett til å si opp rammeavtaler, eller reprise rentevilkår ved endring i den underliggende økonomiske situasjon hos kunde eller ved irregulære markedsmessige forhold i det norske eller internasjonale markedet, eller forhold som på annen måte påvirker Brage Finans sin tilgang på likviditet eller kapital.

Note 23 Bundne midler

Bundne midler	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Husleiegaranti/Depositum	3.601	3.453
Skattetrekkmidler	2.158	1.864
Sum bundne midler	5.759	5.316

Note 24 Egenkapital

Årets endring i egenkapital	Aksjekapital	Overkurs	Hybridkapital	Annen egenkapital	Sum
	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000	NOK 1000
Egenkapital 01.01.18	220.660	424.398	100.000	117.173	862.231
Kapitalforhøyelse, kontantinnskudd	97.772	282.228	0	0	380.000
Renter og omkostninger fondsobligasjon	0	0	0	-5.295	-5.295
Årets resultat	0	0	0	75.436	75.436
Egenkapital 31.12.18	318.432	706.626	100.000	187.314	1.312.372

Note 25 Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen på kr 318.431.751 består av 113.320.908 aksjer á kr 2,81

Oversikt over aksjonærene pr.	2017		2018	
	Antall	Eierandel	Antall	Eierandel
Sparebanken Vest	39.184.740	49,90 %	56.649.121	49,99 %
Sparebanken Sør	11.778.981	15,00 %	17.597.843	15,53 %
Fana Sparebank	8.755.707	11,15 %	10.976.053	9,69 %
Helgeland Sparebank	7.852.653	10,00 %	11.731.894	10,35 %
Haugesund Sparebank	2.355.797	3,00 %	3.519.570	3,11 %
Voss Sparebank	1.570.531	2,00 %	2.346.380	2,07 %
Skudenes & Aakra Sparebank	1.334.950	1,70 %	1.994.421	1,76 %
Flekkefjord Sparebank	1.334.950	1,70 %	1.994.421	1,76 %
Søgne & Greipstad Sparebank	1.177.898	1,50 %	1.759.784	1,55 %
Luster Sparebank	1.060.109	1,35 %	1.583.807	1,40 %
Etne Sparebank	1.060.109	1,35 %	1.583.807	1,40 %
Lillesands Sparebank	1.060.109	1,35 %	1.583.807	1,40 %
Totalt antall aksjer	78.526.534	100 %	113.320.908	100 %

Alle aksjene har lik stemmerett.

Note 26 Avtaler med nærstående parter

	2018	2017
	NOK 1000	NOK 1000
Resultatregnskap:		
Renteinntekter på ordinære bankinnskudd	2.809	2.293
Rentekostnader på lån fra eierbanker	-14.943	-16.276
Gebyrer og provisjonskostnader	-26.422	-24.749
Andre driftskostnader	-1.364	-1.035
Netto driftsinntekter/kostnader nærstående parter	-39.921	-39.767
Balanse:		
Kontanter og innskudd i kredittinstitusjoner	237.202	179.218
Sum Eiendeler nærstående parter	237.202	179.218
Påløpte kostnader og avsetninger	17.043	12.162
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner	600.000	800.000
Sum Gjeld nærstående parter	617.043	812.162
Ikke balanseførte poster:		
Ukommitert kredittramme hos aksjonærer, uopptrukket.	600.000	600.000
Selskapet har bankinnskudd hos en av sine aksjonærer med tilhørende renteinntekter i resultatregnskap.		
Selskapet har låneavtaler med sine aksjonærer med tilhørende rentekostnader i resultatregnskapet.		
Selskapet har distribusjonsavtale med sine aksjonærer. I henhold til disse avtaler betaler Brage Finans provisjon og gebyrer.		
Alle avtaler med nærstående parter er inngått på markedsmessige vilkår.		
I tillegg har selskapet en husleieavtale (2018 kostnadsført mnok 4,59) mot et eiendomsselskap der Sparebanken Vest er aksjonær.		

Note 27 Hendelser etter balansedagen

Det har ikke inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for avlagt regnskap.

KPMG AS
Kansliveien 11
Postboks 4 Kristianborg
5822 Bergen

Telephone +47 04063
Fax +47 55 32 11 66
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Brage Finans AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Brage Finans AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 75 436 tusen. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noteopplysninger til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for

å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Revisors beretning - 2018
Brage Finans AS

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 28.01.2019
KPMG AS

Anfinn Fardal
Statsautorisert revisor

Brage Finans AS

Postadresse: Postboks 7780, 5020 Bergen
Besøksadresse: Jonsvollsgaten 2, 5011 Bergen

www.brage.no

Jack Iversen

Administrerende Direktør

M +47 414 491 72

e-mail: jack.iversen@brage.no

Bodil Huus Bolstad

Økonomi- og Finansdirektør (CFO)

M +47 90 26 51 59

e-mail: bodil.huus.bolstad@brage.no